

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

DIREKTORAT ZA JAVNI SEKTOR

Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 16 50

F: 01 478 16 99

E: gp.mnz@gov.si

www.mnz.gov.si

Urad Vlade RS za komuniciranje

gp.ukom@gov.si

Številka: 092-298/2014/2

Datum: 27. 5. 2014

ZADEVA: ODGOVOR NA PREDLOG VLADI ŠT. 5823-164: Trajanje poslanskega mandata

ZVEZA: Vaš dopis št. 092-164/2014/1, z dne 16. 5. 2014

V mnenje ste nam poslali predlog št. 5823-164, posredovan preko spletnega orodja *predlagam.vladi.si*, v katerem predlagatelj predlaga, da se poslanska funkcija in s tem tudi vse ostale funkcije v raznih odborih, komisijah, v državnem zboru, državnemu svetu, omeji na maksimalno do dva mandata, s 4-letno prekinitvijo opravljanja vseh funkcij, povezanih z vodenjem države. Predlagatelj je namreč prepričan, da bi s tem prisilili politike k boljšemu razumevanju problemov državljanov, pristnemu stiku z volivci, bolj zdravemu razmišljanju in ukrepanju v smislu zdrave kmečke pameti.

Državni zbor Republike Slovenije (v nadaljevanju: državni zbor) je organ zakonodajne državne oblasti, zato je predstavniško telo državljanek in državljanov Republike Slovenije. Državljan Republike Slovenije imamo aktivno in pasivno volilno pravico za volitve poslancev. Državljan oblikujemo predstavniško telo tako, da na demokratičnih volitvah volimo svoje predstavnike v državni zbor v skladu s splošno volilno pravico vseh državljanek in državljanov.

Ustavna ureditev (aktivne in pasivne) volilne pravice, ki je temeljna politična človekova pravica, v Sloveniji izhaja iz enakih izhodišč kot ureditev večine sodobnih parlamentov.

Mandat je časovno obdobje, v katerem lahko posameznik, ki je izvoljen oziroma imenovan na posamezno funkcijo, svojo funkcijo tudi izvršuje. Že Ustava Republike Slovenije (v nadaljevanju: Ustava) določa, da se določene funkcije lahko opravljajo časovno omejeno obdobje.

Tako je za poslance državnega zbora v prvem odstavku 81. člena Ustave določeno, da je njihova mandatna doba 4 leta in se lahko podaljša oziroma skrajša le v izjemnih okoliščinah. Edini in izključni primer izrednega podaljšanja mandatne dobe državnega zbora, in s tem seveda tudi poslancev, je določen v drugem odstavku 81. člena Ustave. Ta določa, da če bi se mandatna doba državnega zbora iztekla med vojno ali v času trajanja izrednega stanja, preneha njegov mandat šest mesecev po prenehanju vojne ali izrednega stanja, lahko pa tudi prej, če sam tako sklene. To je tudi edini primer, ko državni zbor sam (neposredno) odloča o prenehanju svojega (sicer podaljšane) mandata.

Poslanci so sicer voljeni na neposrednih volitvah in so lahko izvoljeni na to funkcijo večkrat. Njihova vloga je reprezentativna – državni zbor predstavlja in uveljavlja voljo ljudstva. V demokratični državi v okviru predstavniške demokracije izvoljeni nosilci funkcij v državnih organih sprejemajo odločitve v imenu ljudstva. Posameznik ima pravico, da sodeluje pri oblikovanju teh državnih organov tako, da v vnaprej predpisani obliki in na predpisan način izraža svojo voljo o tem, kdo naj ga zastopa in v njegovem imenu sprejema temeljne družbene odločitve (aktivna volilna pravica). Posameznik ima tudi pravico, da se pod enakimi pogoji z drugimi poteguje za to, da je izvoljen za člana takšnega državnega organa (pasivna volilna pravica).

Poseganje v pasivno volilno pravico na način, kot jo predlaga predlagatelj v svoji pobudi, bi bilo po našem mnenju protiustavno, nedemokratično in nesprejemljivo, zato predloga ne podpiramo. Poleg tega je za vsak poseg v ustavno besedilo potrebno zagotoviti drugačno večino (dvotretjinsko večino glasov vseh poslancev v državnem zboru) kot za sprejem ali spremembo posameznega zakona. Nenazadnje pa imajo v demokratičnih ureditvah volivci možnost, da od časa do časa ponovno odločajo o tem, katera politična stranka in katera oseba je primerna, da predstavlja njihove interese v parlamentu oziroma kateri bodo podelili mandat. V kolikor volivci ocenijo preteklo delo politične stranke oziroma poslancev kot slabo, jih nedvomno sankcionirajo tako, da jih na naslednjih volitvah ne izvolijo (več). Volja volivcev je torej tista, ki bo odločila, kateri politični stranki ali kandidatu bo dala svoj glas ter tako prispevala k splošni podobi Slovenije.

S spoštovanjem,

mag. Renata Zatler
DRŽAVNA SEKRETARKA